

ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ МАТЕРІАЛЬНОГО РЕЗЕРВУ ТА УМОВИ ВИКОРИСТАННЯ РЕЗЕРВНОГО ФОНДУ ГРОМАДИВ УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Курепін В.М., канд. екон. наук
Миколаївський національний аграрний університет

В Україні у зв'язку збройної агресії, небезпеки державній незалежності України, її територіальній цілісності з 24.02.22р. був введений особливий правовий режим – воєнний стан.[1] В умовах воєнного стану надзвичайно важливо забезпечити оперативно, належно та безперервне виконання місцевих бюджетів. Для забезпечення ефективного функціонування бюджетної сфери та життєво необхідних потреб жителів територіальних громад у період дії воєнного стану Президент, Уряд та інші центральні органи виконавчої влади приймають низку швидких, ефективних, оперативних рішень.

Громадам важливо знати, як працювати в правовому полі в умовах війни. В умовах військового стану змінюються пріоритети у фінансуванні видатків місцевих бюджетів[2]. Більша частина яких спрямовується на оборону України: здійснюється активна підтримка в придбанні паливно-мастильних матеріалів, в забезпеченні автомобільними транспортними засобами підрозділів Збройних Сил України (ЗСУ), центрів комплектування та соціальної підтримки та військових частин Сил територіальної оборони ЗСУ тощо. Але, навіть в умовах воєнного часу, всі дії органів місцевого самоврядування мають відповідати чинному законодавству на 100%.

Одним з важливих ресурсів громади є її резервний фонд, який, по суті, є її «тривожною валізою», з якої надається допомога переселенцям[3], харчування та розміщення людей в надзвичайних ситуаціях[4], надання фінансування та ресурсів на потреби добровольчих формувань тощо. Резервний фонд бюджету формується для здійснення непередбачених видатків, що не мають постійного характеру і не могли бути передбачені під час складання проєкту бюджету. Рішення про виділення коштів з резервного фонду бюджету під час війни приймаються виконавчими органами місцевого самоврядування.

Слід зауважити, що процедури створення резервного фонду громади у мирних умовах та під час воєнного стану є різними. У першому випадку всі пропозиції щодо створення резервного фонду обговорюються депутатами, а рішення приймаються на сесії відповідних місцевих рад[5]. Під час воєнного стану виконком своїм рішенням вносить зміни до бюджету громади, далі відбувається перерозподіл видатків бюджету, включаючи резервний фонд, і для головних розпорядників коштів передбачаються кошти резервного фонду за рішенням виконавчого комітету. Однак фінансовим органам доведеться звітувати перед міською радою про витрачання коштів резервного фонду (п. 4 ст. 24 Бюджетного кодексу України), тому документи мають бути в порядку.

Згідно Бюджетного кодексу України виконавчі органи відповідних місцевих рад щомісячно звітують перед відповідною місцевою радою про витрачання коштів резервного фонду відповідного бюджету. Цей пункт, на

відміну від деяких інших щодо резервного фонду, не був призупинений нещодавніми нормативно-правовими актами воєнного стану, тож залишається чинним і обов'язковим до виконання.

Органи місцевого самоврядування, опинившись у зоні бойових дій, створюють матеріальний резерв громади та визначають місця його розміщення. Це можуть бути об'єкти, призначені або пристосовані для зберігання, для їх визначення враховується оперативність доставки таких резервів до можливих зон надзвичайних ситуацій.

Для ефективної взаємодії виконавчих органів ради рекомендується затвердити порядок формування та використання місцевого матеріального резерву та прийняти відповідну місцеву програму. Для фінансування зазначених видатків використовується КПК 8110 «Заходи із запобігання та ліквідації надзвичайних ситуацій та наслідків стихійного лиха».

Таким чином, матеріальний резерв формується згідно попередньо розробленою та обґрунтованою номенклатурою місцевими ОВВ, ОМС. Для вчасного фінансування видатків розробляється бюджетний запит та паспорт бюджетної програми. Також матеріальний резерв може створюватися за рахунок гуманітарної допомоги, добровільних пожертв фізичних і юридичних осіб, благодійних організацій та об'єднань громадян.

Список використаних джерел:

1. Закон України «Про затвердження Указу Президента України «Про введення воєнного стану в Україні» від 24 лютого 2022 р. № 2102 – IX.

2. Костюк А.С. Бізнес у воєнний час: як змінилося законодавство // Актуальні проблеми трудових відносин під час воєнного стану : тези доповідей здобувачів вищої освіти інженерно-енергетичного факультету та інших учасників освітнього процесу за результатами тематичного «круглого столу» на інженерно-енергетичному факультеті, м. Миколаїв, 27 квітня 2022 року. Миколаїв : МНАУ, 2022. С. 21-24.

3. Іваненко В. С. Управління економічними та соціальними питаннями у сфері охорони праці на підприємствах аграрного профілю // Управління соціально-економічними трансформаціями господарських процесів: реалії і виклики : матеріали IV Міжнародної науково-практичної конференції, м. Мукачєво, 6-7 квітня 2022 р. Мукачєво : МДУ, 2022. С. 105-108. URL: <https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/11482>.

4. Курепін В. М., Курепін Д. В. Державне управління у сфері цивільного захисту та безпеки життєдіяльності в умовах реформування місцевого самоврядування та децентралізації влади. *Modern Economics*. 2020. № 19(2020). С. 94-100. DOI: [https://doi.org/10.31521/modecon.V19\(2020\)-16](https://doi.org/10.31521/modecon.V19(2020)-16). URL: <http://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/7419>.

5. Курепін В. М. Особливості прийняття управлінських рішень в умовах організаційного розвитку підприємства // Економіко-правові дискусії : матеріали II міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції студентів, аспірантів та науковців, м. Кропивницький, 14 квітня 2021 р. Кропивницький : ЛА НАУ, 2021. С. 29-32. URL: <http://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/9330>.